

Seat No.: _____

Enrolment No. _____

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
Diploma Engineering Semester –V Examination Dec’11- Jan’12

Subject code: 355402

Date: 22/12/2011

Subject Name: Production & Material Management

Time: 10.30 am – 01.00 pm

Total Marks: 70

Instructions:

- 1. Attempt all questions.**
- 2. Make suitable assumptions wherever necessary.**
- 3. Figures to the right indicate full marks.**
- 4. English version is considered Authentic.**

- Q. 1**
- (a) Discuss the objectives of material management. **07**
- (b) Define the term “Production” and explain its main features. **07**
- Q.2**
- (a) Explain the “System Approach” under production management. **07**
- (b) Describe the qualifications of storekeeper. **07**
- OR**
- (b) Define: (i) Economic Order Quantity **07**
(ii) Weighted Average of material
- Q.3**
- (a) Explain the principles of right purchasing. **07**
- (b) Discuss the functions of purchase department. **07**
- OR**
- Q.3**
- (a) Define and explain importance of store codification. **07**
- (b) Describe the merits of centralized store system. **07**
- Q.4**
- (a) Explain the importance of inventory control. **07**
- (b) Discuss the merits of ABC analysis system of inventory. **07**
- OR**
- Q. 4**
- (a) What is meant by defective material? Explain with example. **07**
- (b) How would you include value of scrap material in account. **07**
- Q.5**
- (a) Classify and explain types of material . **07**
- (b) Distinguish between LIFO and FIFO method of valuation of issued materials. **07**
- OR**
- Q.5**
- (a) Define: (i) Danger level of material. (ii) Safety level stock **07**
- (b) Write short notes on: (i) Piece-meal production (ii) Mass production **07**

પ્રશ્ન-૧	અ	માલસામાન સંચાલનના હેતુઓની ચર્ચા કરો.	07
	બ	‘ઉત્પાદન’ શબ્દની વ્યાખ્યા આપી તેના મુખ્ય લક્ષણો સમજાવો.	07
પ્રશ્ન-૨	અ	ઉત્પાદનસંચાલન અંતર્ગત ‘સંહતિ અભિગમ’ સમજાવો.	07
	બ	સ્ટોરકીપરની લાયકાતો વર્ણવો.	07
		અથવા	
	બ	વ્યાખ્યા આપો: (1) આર્થિક વરદી જથ્થો (2) માલસામાનની ભારિત સરેરાશ	07
પ્રશ્ન-૩	અ	યોગ્ય ખરીદીના સિધ્ધાંતો સમજાવો.	07
	બ	ખરીદ વિભાગના કાર્યોની ચર્ચા કરો.	07
		અથવા	
પ્રશ્ન-૩	અ	માલસામાન સંજ્ઞાકરણની વ્યાખ્યા અને મહત્વ સમજાવો.	07
	બ	કેન્દ્રિય ભંડારપ્રથાના લાભો વર્ણવો.	07
પ્રશ્ન-૪	અ	માલસામાન અંકુશનું મહત્વ સમજાવો.	
	બ	માલસામાન ‘અબક’ વિશ્લેષણપ્રથાના લાભો વર્ણવો.	07
		અથવા	07
પ્રશ્ન-૪	અ	ખામીયુક્ત માલ એટલે શું? ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.	07
	બ	હિસાબોમાં ભંગાર માલની કિંમત કેવી રીતે સમાવશો?	07
પ્રશ્ન-૫	અ	માલસામાનના પ્રકારોનું વર્ગીકરણ કરી સમજાવો.	07
	બ	ઇસ્યુ કરેલ માલસામાનની ‘લીફો’ અને ‘ફીફો’ મૂલ્યાંકન પદ્ધતી વચ્ચે તફાવત સ્પષ્ટ કરો.	07
		અથવા	
	અ	વ્યાખ્યા આપો: (1) માલસામાનની ભયજનક સપાટી (2) સ્ટોકની સલામતી સપાટી	07
	બ	ટ્રેકનોંધ લખો: (1) ત્રુટક ઉત્પાદન (2) સામુહિક ઉત્પાદન	07
